

Önneköps Bygdebolag och Lanthandel

Affärsidé

Önneköps Lanthandel säljer livsmedel och dagligvaror och fungerar som servicepunkt och bygdens mötesplats. Förmedling och försäljning av lokalproducerade livsmedel är en viktig aspekt av verksamheten och mat producerad av butikens svinn ska produceras och säljas i lanthandeln regi. Lanthandeln kan inte konkurrera med priser och sortiment gentemot större butiker i tätorterna, men däremot med en personlig och närliggande service. En samägd servicepunkt med gemensam samlingslokal, svinnkök och verkstad skulle ge möjlighet till en plats för ökad lokal service, kultur och turistnäring med lanthandeln som kärna. Vår affärsidé bygger på ett samägt bygdebolag som äger och driver lanthandeln och ett kulturhus med medborgarkontor, verkstad och samlingslokal.

Vision

Att omvandla den lokala Lanthandeln till ett gemensamt ägt bygdebolag är en bra grund för att driva vidare butiken långsiktigt. Genom att skapa ett engagemang genom delägarskap och utveckling av den service som invånarna behöver, hoppas vi öka omsättningen, minska kostnaderna och återföra vinsterna till bygden. Vi vill verka för den lokala ekonomin, närproducerad mat och samarbete med lokala aktörer för en hållbar långsiktig utveckling. Lanthandeln ska vara ett attraktivt besöksmål och en mötesplats för bygden. En fastighet i anslutning till lanthandeln ska erbjuda medborgarkontor, samlingslokal och plats för kultur och turistaktiviteter. Tanken är att erbjuda mer närodlat/lokalproducerat, skapa ett svinnkök och utveckla butiken till en komplett servicepunkt tillsammans med kulturhuset för annan service och aktivitet.

För att göra detta på ett hållbart sätt är modellen att skapa ett bygdebolag som ägs gemensamt av en ideell förening, där föreningen äger 51% av aktierna och resterande aktier ägs av byborna. Bolaget driver butiken i kooperativ anda med full transparens.

Butikens dagliga drift sköts helt av löneanställda och utveckling sker med stöd från ideella krafter dels från medlemmar i föreningen Levande Önneköp och från byn i övrigt. Kulturhuset drivs av föreningen med ideella krafter.

Kunderna och marknaden

Lanthandeln ligger mitt i Distriktet Långaröd som har 650 invånare uppdelade i 301 hushåll. Dessa och närliggande bosatta är i första hand målgruppen för lanthandeln. Under sommaren är turister och säsongsboende en viktig målgrupp.

Närmsta dagligvaruliknande butik ligger 9 km bort i Huaröd. Det finns en fullservicebutik i Vollsjö 15 km bort och storköp 20 km bort i Hörby. Konkurrenter i form av andra livsmedelsbutiker i närheten finns ej. Stormarknadernas styrka ligger i deras pris och utbud. Svagheter består i avståndet samt det personliga bemötandet. Ca 30% av hushållens dagligvaror handlas i dagsläget i Lanthandeln.

Butiken omsätter för närvarande 3.500.000,- per år.

En av utmaningarna för lokala butiker är att öka omsättningen. Nära fyra av tio lanthandlare har inte högre omsättning idag än för fem år sedan, och fler än var fjärde butik gick inte med vinst de senaste åren. Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har i en rapport undersökt 237 lanthandlare med frågor om deras situation och utmaningar. Problematiken är uppdelat i framförallt tre stora utmaningar: köptrohet, kundunderlag och konkurrens från andra butiker.

Studien visar att lokalbefolkningen gärna vill ha kvar sin lokala lanthandel och att majoriteten är positiva till att skapa en intresseorganisation där man kan tänka sig att engagera sig. Den viktigaste uppgiften för att lyckas med detta är opinionsbildning. Om delägarskap och utvecklingen av lanthandelns tjänster kan öka hushållens del av inköpen till ca 35% skulle omsättningen öka till över 4.000.000,- (Om alla hushåll i bygden handlar för i snitt, 6 kr mer, per dag i butiken) En lokalekonomisk analys har gjorts för att undersöka underlaget och intresset i Önnköping (se bifogat dokument).

Produkterna

Lanthandeln säljer främst livsmedel, men även utökad service med exempelvis uthyrning av cykel och bilsläp, turistinformation, ombudsservice. Bygdebolagets lokaler kan utnyttjas till matberedning och mötesplats för kultur och föreningsaktiviteter. Företagets produkter köps in av grossister och mindre lokala leverantörer och säljs i butiken. I dagsläget finns ett avtal med Axfood som grossist och leverantör av stora delar av utbudet.

Våra priser kommer inte att kunna konkurrera med tätorternas stora varuhus men fördelarna är den personliga servicen som vi står för, samt att sortimentet delvis kommer att kunna påverkas av bygdebolagets medlemmar samt en direktkontakt med leverantörer från närområdet. Detta kommer att leda till att sortimentet anpassas direkt till kundernas behov.

I lanthandelns fastighet finns en lägenhet som hyrs ut för 11.000,- i månaden.

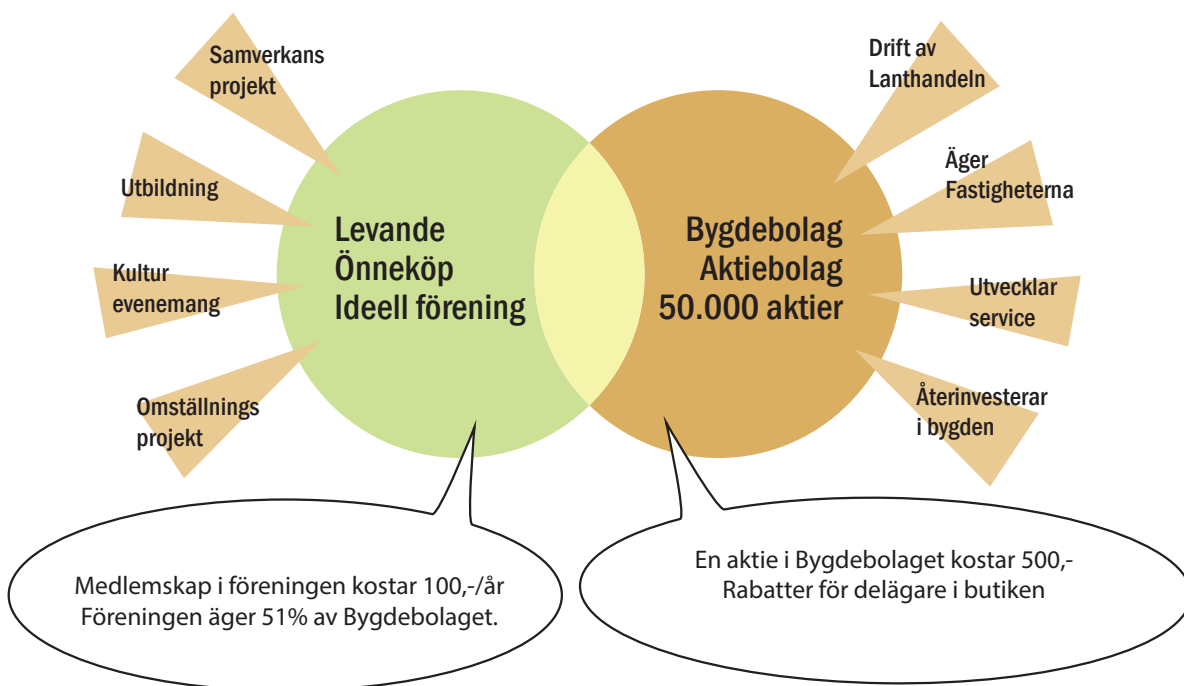
I kulturhuset finns en lägenhet som planeras att hyras ut för 6.500,- i månaden.

I kulturhuset kommer en gemensam samlingslokal att kunna erbjuda aktiviteter som konserter, utställningar filmvisningar med mera. Ett medborgarkontor med möjligheter till Wifi och skrivare samt en verkstad med gemensamma verktyg ska inrättas.

Företagsform

Bygdebolaget som ska äga och driva lanthandeln ska vara ett Aktiebolag med en bolagsordning som begränsar vinstuttaget i bolaget. Vinster från verksamheten ska återinvesteras i bolaget och bygden.

51% av aktierna ska ägas av föreningen Levande Önnköping för att säkra att bolaget inte utnyttjas för privata intressen. En aktie i bolaget kommer att säljas för 500,- styck där 1 kr är det reella aktievärdet och 499,- är ett investeringsbidrag.

Strategier

En förutsättning för skapandet av bygdebolaget, är att intresset är tillräckligt stort i bygden. För att säkra övergången till samägt bygdebolag utan risk har vi följande strategi:

1. Föreningen, tillsammans med konsult tar fram en affärsplan med fungerande budget.
2. Denna affärsplan presenteras för bank för att få ett lånelöfte.
3. När lånelöfte givits går vi ut till bygden och börjar sälja aktier som förköp. Vi sätter en gräns på 100.000,- för att kunna gå vidare och en deadline för insamlandet. Då får vi en indikation på intresset i byn. Om vi inte når upp till målet på utsatt tid, kan vi backa processen och betala tillbaka investerarnas insatser.
4. När vi samlat in aktiekapital från bygden, startar föreningen bygdebolaget.
5. Bygdebolaget går till banken och lånar utlovade pengar för att köpa affärsrörelse och fastigheter från tidigare ägare.

Föreningen Levande Önnköping utvecklar bylivet genom aktiviteter som är direkt eller indirekt kopplade till affärsverksamheten kring hållbarhet och lokal utveckling. Ideella insatser direkt kopplade till lanthandeln och bygdebolaget kan vara:

- **Nya initiativ till utökat sortiment, fokus på speciella områden i butiken**
- **Att lyfta fram närodlad/närproducerat**
- **Dagar för "Marknadsplats" där lokala producenter levererar varor med aktiviteter runtomkring.**
- **Utöka butiken som servicepunkt: pakethämtning**
- **Förädla matsvinn i eget svinnkök**
- **Eget distributionsnät. De som pendlar till tätort kan ta på sig att plocka upp varor på vägen hem.**
- **Organisera och genomföra olika kultur och turistaktiviteter**

Ideella insatser kan ske med punktinsatser och i grupper för intresseområden. Exempel på det är reparationshelger, svinnköksprojekt, Events som kopplas till försäljning i affären samt konserter och andra kulturaktiviteter.

Personal

Bolaget ska ha en styrelse på tre till fem personer.

Denna styrelse kan vara samma som för föreningen Levande Önnköping.

Den kontinuerliga driften av affären sker med en heltidstjänst och en deltidstjänst och vid behov tillfälliga timanställda. Heltidsanställningen innebär det övergripande ansvaret för driften av butiken (VD). VD sitter inte bolagets styrelse.

Bolagsstyrelsens arbete är ideellt.

Arbetet med kulturhusets aktiviteter kommer att ske ideellt av föreningens medlemmar.

Ekonomi

2018 omsatte lanthandeln **3.391.000,-**

2019 omsatte lanthandeln **3.555.000,-**

En rimlig prognos med fortsatta insatser är att omsättningen 2020 ökar till **3.800.000,-**

RESULTATBUDGET ÖNNEKÖPS LANTHANDEL 2020

Intäkter		
Försäljning av varor eller tjänster		3 800 000
Hysesintäkter		132000
Övriga intäkter		
Rörliga kostnader		
Varu-, materialkostnader.Kostnader för främmande tjänster	25%	2 850 000
Bruttovinst Intäkter minus rörliga kostnader		1 082 000
Lön och sociala kostnader		
Anställdas bruttolön, dvs. lön och skatt		479 400
Ägarlön brutto vid aktiebolag eller ek.förening		0
Arbetsgivaravgift, % på löner	31,42%	150 627
Arbetsmarknadsförsäkringar för anställda. % av bruttolönen	7%	33 558
Personförsäkringar för ägare. Procent av ägarlönen	7%	0
Summa lön och sociala kostnader		663 585
Övriga kostnader		
Lokalhyra		0
Övr. lokalkostnader		25 644
Lokalkostnader: el, värme, reparationer, underhåll etc		13 374
Inv. hyror		13 454
Elkostnader		70 622
Kontorsmaterial		0
Kontor och admin övrigt		61 319
Tele och datakostnader		5 193
Reklam		0
Försäkringskostnader		17 295
Securitas		4 620
Summa övriga kostnader		211 521
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		
Räntekostnader		29 259
Övriga finansiella kostnader		5 333
Summa Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		34 592
Summa "fasta kostnader"		909 699
Resultat		172 301

Budgeten är satt utifrån en ökad omsättning på 3.800.000,- och en heltidsanställning med en månadslön på 25.000,- och en deltidsanställning med en månadslön på 14.950,-
 Detta är ingångslöner som ska höjas efter hand som omsättningen ökar. En målsättning är en löneökning på 10% per år, de första fyra åren.

INVESTERINGSBEHOV

Lanthandelns värde

Lanthandelns fastighet är värderad till:	1.400.000,-
Lanthandelns lager är värderat till:	240.000,-
Lanthandelns inventarier är värderade till:	220.000,-
Summa:	1.860.000,-

Nuvarande ägare är villig att sälja detta till en köpeskilling av 1.075.000,-

Kulturhuset (Fastighet 2):

Fastigheten är värderad till:

Ägaren är villig att sälja för: 865.000,-

Med en ränta på 5%

blir räntekostnaden per månad: 3.750,-

Ungefärlig driftskostnad: 3.000,-

Summa kostnad /månad för fastigheten: 6.750,-

En lägenhet i fastigheten med hyra på 6.500,- skulle i princip täcka detta.
Denna finns redan i uthyrningsbart skick.

INVESTERINGSKAPITAL

Inköp av Lanthandel (med fastighet)	1.075.000,-
Inköp av Fastighet 2 (Kulturhuset)	865.000,-
Övriga kostnader	200.000,-
Rörelsekapital Lanthandeln	50.000,-
Summa behov av investeringskapital:	2.190.000,-

Hur säkrar vi investeringskapitalet?

Banklån (med fastigheterna som säkerhet): 1.900.000,-

Aktiekapital/investeringsbidrag från bygden: 290.000,-

Båda fastigheterna är i brukbart skick för verksamheten. De behov av renovering som kan behövas framåt (t. ex handikappanpassning) kommer att ske med stöd av olika fonder.

